

VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE INSTEMMING MET HET SAMENWERKINGSAKKOORD VAN 30 MEI 2018 TUSSEN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP, HET WAALSE GEWEST, DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE EN DE DUITSTALIGE GEMEENSCHAP HOUDENDE OMZETTING IN DE GEZINSBIJSLAGWETGEVING VAN DE RICHTLIJN 2009/50/EG VAN DE RAAD VAN 25 MEI 2009 BETREFFENDE DE VOORWAARDEN VOOR TOEGANG EN VERBLIJF VAN ONDERDANEN VAN DERDE LANDEN MET HET OOG OP EEN HOOGGEKWALIFICEERDE BAAN, VAN DE RICHTLIJN 2014/66/EU VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN 15 MEI 2014 BETREFFENDE DE VOORWAARDEN VOOR TOEGANG EN VERBLIJF VAN ONDERDANEN VAN DERDE LANDEN IN HET KADER VAN EEN OVERPLAATSING BINNEN EEN ONDERNEMING EN VAN DE RICHTLIJN (EU) 2016/801 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN 11 MEI 2016 BETREFFENDE DE VOORWAARDEN VOOR TOEGANG EN VERBLIJF VAN DERDELANDERS MET HET OOG OP ONDERZOEK, STUDIE, STAGES, VRIJWILLIGERSWERK, SCHOLIERENUITWIJSELING, EDUCATIEVE PROJECTEN OF AU-PAIRACTIVITEITEN

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

Op 1 juli 2014 werd ingevolge de zesde staatshervorming de bevoegdheid inzake de gezinsbijslagen overgedragen van de federale staat naar de deelentiteiten. Zolang geen van deze deelentiteiten de bevoegdheden inzake de gezinsbijslagen ook effectief overneemt, blijft het transitiemechanisme opgenomen in art. 94, §1bis van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, van kracht.

Tijdens deze transitieperiode kan geen van de bevoegde deelentiteiten op eigen initiatief essentiële elementen aan de kinderbijslagregelgeving wijzigen. Dit kan enkel met een samenwerkingsakkoord tussen de bevoegde overheden. Dit heeft tot gevolg dat voor de omzetting van de betrokken richtlijnen in dit voorontwerp van decreet, er nood is aan een samenwerkingsakkoord.

Gevolggeving advies Raad van State

De Raad van State leverde haar advies 63.673/VR op 10 juli 2018.

De Raad van State merkt op dat het voorafgaand aan het advies van de Raad van State publiceren van samenwerkingsakkoorden, op gespannen voet staat met haar adviesbevoegdheid. De Raad gaf in het verleden echter geen opmerkingen op deze procedure die reeds herhaaldelijk werd toegepast, in overleg tussen de betrokken deelentiteiten en de federale overheid. In recente adviezen inzake samenwerkingsakkoorden (63.673/VR, 63.672/VR en 62.943/VR) met betrekking tot de gezinsbijslagen formuleert zij deze opmerking. Naar de toekomst toe kan rekening gehouden worden met deze adviespraktijk van de Raad van State.

Er werden geen wijzigingen doorgevoerd ingevolge het advies van de Raad van State.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1.

Ingevolge de Zesde Staatshervorming is de Vlaamse gemeenschap sinds 1 juli 2014 bevoegd inzake gezinsbijslagen. Deze werden als bijkomende persoonsgebonden bevoegdheid opgenomen in wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Artikel 2.

Bij dit decreet wordt ingestemd met het samenwerkingsakkoord van ... tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap houdende omzetting in de gezinsbijslagwetgeving van de richtlijn 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, van de richtlijn 2014/66/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming en van de richtlijn (EU) 2016/801 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten.

Het samenwerkingsakkoord waaraan dit ontwerp van instemmingsdecreet is gewijd is bedoeld om de volgende drie Europese richtlijnen om te zetten in de kinderbijslagregelgeving:

- de richtlijn 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan , waarmee de tekorten aan hooggekwalificeerde arbeidskrachten worden opgevangen, en die daarom de toegang en de mobiliteit van onderdanen van derde landen voor een verblijf van langer dan drie maanden bevordert, zodat de concurrentiekracht en de economische groei van de Europese Gemeenschap worden verstevigd;
- de richtlijn 2014/66/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 15 mei 2014 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming , die maatregelen invoert om leidinggevenden, specialisten en stagiair-werknemers uit derde landen gemakkelijker toegang te verlenen tot de Unie in het kader van een overplaatsing binnen een onderneming;
- de richtlijn (EU) 2016/801 van het Europees Parlement en van de Raad van 11 mei 2016 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van derdelanders met het oog op onderzoek, studie, stages, vrijwilligerswerk, scholierenuitwisseling, educatieve projecten of au-pairactiviteiten , die onder meer de Europese Unie dient op te waarderen als aantrekkingspunt voor onderzoek en innovatie, de Unie dient te promoten als wereldkenniscentrum bij uitstek voor studies en opleiding, en de doelstellingen van het Europees vrijwilligerschap dient te ondersteunen.

Die richtlijnen beogen de derdelanders die onder het toepassingsgebied ervan vallen gelijke behandeling op het vlak van sociale zekerheid, met inbegrip van gezinsbijslag, te waarborgen in de lidstaat waarin ze verblijven.

Het samenwerkingsakkoord waarvan de instemming wordt gevraagd verwezenlijkt die gelijke behandeling in de sector van de gezinsbijslag via de

opheffing voor die derdelanders van de voorwaarde van effectief verblijf gedurende vijf jaar op Belgisch grondgebied die momenteel bestaat in sommige bepalingen van de kinderbijslagregelgeving.

Concreet wijzigt het samenwerkingsakkoord artikel 56sexies van de Algemene wet van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag (AKBW) en artikel 1 van de wet van 20 juli 1971 betreffende de gewaarborgde gezinsbijslag.

De AKBW bevat in principe geen enkele nationaliteitsvoorwaarde. Personen met vreemde nationaliteit die de door de wet vereiste hoedanigheid van werknemer of zelfstandige hebben, of die zich in een met tewerkstelling gelijkgestelde situatie of in een toekenningssituatie bevinden, hebben recht op gezinsbijslag. Artikel 56sexies, §1, AKBW vormt dus een uitzondering omdat het een voorwaarde van vijf jaar verblijf bevat, die niet van toepassing is op Belgen en evenmin op gelijkgestelde categorieën.

De derdelanders die niet onder de toepassing vallen van socialezekerheidsverordening nr. 883/2004 en die geen onderdanen zijn van een staat die het (herziene) Europese Sociale Handvest bekrachtigde, of die niet het statuut van staatloze of van vluchteling hebben of die het statuut van subsidiaire bescherming niet hebben moeten dus ten minste vijf jaar in België verblijven voor ze een recht kunnen verkrijgen op basis van artikel 56sexies, §1, AKBW. Artikel 56sexies, §1, AKBW kent een recht op gezinsbijslag toe aan een bepaald aantal specifieke categorieën van jonge rechthebbenden. Het betreft jongeren verbonden met een leerovereenkomst, jongeren tot de leeftijd van 18 jaar, en jongeren tot de leeftijd van 25 jaar met de hoedanigheid van leerling, student of stagiair, werkend aan een eindverhandeling of jonge werkzoekende. Die rechthebbenden kunnen enkel een recht verkrijgen voor kinderen met wie ze een verwantschap of een specifieke band hebben en die deel uitmaken van hun gezin.

De wet van 20 juli 1971 tot instelling van gewaarborgde gezinsbijslag kent gezinsbijslag toe op basis van een voorwaarde van nationaliteit. Zo moeten vreemdelingen die aanspraak maken op gewaarborgde gezinsbijslag, en kinderen voor wie de aanvraag wordt gedaan, immers worden toegelaten of gemachtigd om in België te verblijven of er zich te vestigen. Bovendien moeten vreemdelingen in principe effectief in België verbleven hebben en zonder onderbreking gedurende ten minste de vijf laatste jaren voor de aanvraag om gewaarborgde gezinsbijslag werd ingediend. Belgen en de gelijkgestelde categorieën zijn echter vrijgesteld van die verblijfsvoorwaarde. Die gelijkstelling betreft dezelfde categorieën als de gelijkstelling van artikel 56sexies, §1, AKBW.

De omzettingen verricht op basis van het samenwerkingsakkoord stemmen overeen met de richtlijnen 2009/50 en 2014/66 en 2016/801. Zo krijgen personen die binnen het toepassingsgebied van de richtlijnen 2009/50 en 2014/66 vallen Belgische gezinsbijslag zonder enige beperking in verband met hun verblijf. Voor de personen die binnen het toepassingsgebied van de richtlijn 2016/801 vallen maakt het samenwerkingsakkoord gebruik van de specifieke bepaling voor de sector van de gezinsbijslag die deze richtlijn bevat, op basis waarvan de lidstaten het recht op gelijke behandeling kunnen beperken.

Die beperking vertaalt zich door de opheffing van de voorwaarde van vijf jaar verblijf, enkel voor onderzoekers die langer dan zes maanden in België mogen verblijven, voor stagiairs, vrijwilligers of jonge au pairs, van wie wordt aangenomen dat ze arbeidsverhouding in de betrokken lidstaat hebben, en voor de studenten die een tewerkstelling hebben of hadden gedurende minimaal zes maanden en die zijn ingeschreven als werkzoekende.

Artikel. 3.

In dit artikel wordt de datum bepaald waarop dit instemmingsdecreet in werking treedt.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN